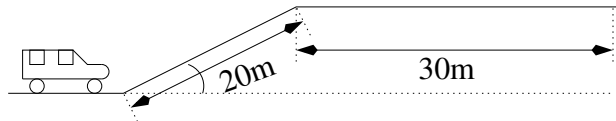

1. Kolokvij iz fizike

1. Vrtiljak se vrti s kotno hitrostjo 1 s^{-1} . Vrtiljak bi radi ustavili, zato začnemo zavirati s kotnim pojemkom 0.02 s^{-2} . Po koliko vrtljajih se vrtiljak ustavi?
2. Avto z maso 500 kg pripelje pred klanec s hitrostjo 10 km/h . Kolikšno hitrost bo imel 30 m po koncu klanca, če je klanec dolg 20 m , nagib klanca pa je 30° ? Motor v avtu deluje s konstantno silo 3000 N v smeri vožnje.

3. Lesen kvader s maso 2 kg visi na 1 m dolgi vrvi. Na kvader v pravokotni smeri brizgamo z curkom vode, ki se odbije nazaj z enako hitrostjo. Hitrost curka je 10 m/s , premer pa 2 cm . Pod kolikšnim kotom visi klada?
4. S sneženo kepo bi radi zadeli ledeno svečo, ki visi pod streho hiše na višini 5 m . Od hiše smo oddaljeni 7 m . S kolikšno hitrostjo moramo vreči kepo, če jo vržemo pod kotom 50° glede na horizontalo? Privzemi, da je višina roke, s katero vržemo kepo, 2 m nad tlemi.

Rešitve nalog

1. Enačbi za odvisnost kotne hitrosti in kota od časa sta

$$\begin{aligned}\omega &= -\alpha t + \omega_0, \\ \varphi &= -\frac{\alpha t^2}{2} + \omega_0 t.\end{aligned}$$

Vrtiljak se bo ustavil, ko bo kotna hitrost enaka nič

$$0 = -\alpha t + \omega_0.$$

Od tod izračunamo čas

$$t = \frac{\omega_0}{\alpha},$$

ter ga vstavimo v enačbo za kot ter dobimo:

$$\begin{aligned}\varphi &= \frac{\omega_0^2}{2\alpha} = N2\pi, \\ N &= \frac{\omega_0^2}{4\pi\alpha} = 3.98.\end{aligned}$$

2. Uporabimo energijski zakon

$$A = \Delta W_k + \Delta W_p,$$

$$F(l + a) = \frac{mv^2}{2} - \frac{mv_0^2}{2} + mgl \sin \alpha,$$

kjer je F sila motorja, l dolžina klanca, a dolžina ravnega odseka, m masa avtomobila, v_0 začetna hitrost avtomobila in α naklon klanca. Končna hitrost je enaka

$$v = \sqrt{v_0^2 - 2gl \sin \alpha + \frac{2F(a+l)}{m}} = 20.3 \frac{\text{m}}{\text{s}} = 73 \frac{\text{km}}{\text{h}}.$$

3. Ravnovesje sil na da enačbi

$$F_c = F_v \sin \alpha$$

$$F_g = F_v \cos \alpha.$$

Od tod izračunamo

$$\text{tg } \alpha = \frac{F_c}{F_g} = \frac{\rho \pi r^2 2v^2}{mg} = 3.2,$$

kar da kot

$$\alpha = 72.7^\circ.$$

4. Kepa se giblje v ravnini, tako da velja

$$x = v_0 t \cos \alpha$$

$$y = v_0 t \sin \alpha - \frac{gt^2}{2}.$$

Svečo na razdalji l bomo zadeli, ko bo koordinata y enaka razliki med višino sveče in roke $h - a$

$$l = v_0 t \cos \alpha$$

$$h - a = v_0 t \sin \alpha - \frac{gt^2}{2}.$$

Iz teh dveh enač nato izračunamo hitrost

$$v_0 = \sqrt{\frac{gl^2}{2 \cos^2 \alpha (l \operatorname{tg} \alpha - h + a)}} = 10.4 \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$